

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E FINANCAVE DHE EKONOMISË
DREJTORIA E PËRGJITHSHME E BUXHETIT
DREJTORIA E FINANCAVE VENDORE

Nr. 4481 Prot.

Tiranë, më 28/02/2020

UDHËZIM

Nr. 10 Datë 28/02/2020

“PËR PËRGATITJEN E PROGRAMIT BUXHETOR AFATMESËM VENDOR 2021-2023”

Në përputhje me nenet 4 dhe 24 të ligjit nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar, ligjit nr. 68, datë 27.04.2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore” dhe Udhëzimit nr. 23, datë 30.07.2018 “Për procedurat standarte të programit buxhetor afatmesëm të njësive të vetëqeverisjes vendore”, Ministri i Financave dhe Ekonomisë:

UDHËZON :

Ky udhëzim përmban:

- I. Afatet e përgatitjes së kërkesave të shpenzimeve të Programit Buxhetor Afatmesëm Vendor 2021-2023;
 - II. Transfertën e pakushtëzuar të përgjithshme dhe sektoriale për njësitë e vetëqeverisjes vendore;
 - III. Proceset për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm Vendor 2021-2023;
 - IV. Mënyrën e llogaritjes së transfertës të pakushtëzuar, të kushtëzuar për njësitë e vetëqeverisjes vendore;
 - V. Instrumentin e Planifikimit Financiar për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm Vendor 2021-2023 për njësitë e vetëqeverisjes vendore;
 - VI. Të tjera
- I. Afatet e përgatitjes të kërkesave të shpenzimeve të Programit Buxhetor Afatmesëm Vendor 2021-2023**
1. Këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore miraton raportin e vlerësimeve dhe të parashikimeve afatmesme të të ardhurave jo më vonë se data 1 mars 2020. Raporti i vlerësimeve dhe parashikimeve afatmesme të të ardhurave përmban të dhënat për dy vitet para vitit buxhetor, vitin buxhetor dhe tre vitet e ardhshme buxhetore.
 2. Në këtë raport përfshihet:
 - a) metodologjia e përdorur për parashikimin e të ardhurave;
 - b) analiza e efekteve të politikave të reja fiskale ose ndryshimit të atyre ekzistuese; dhe

- c) analiza e risqeve dhe masave për përbalimin e tyre.
3. Kryetari i NJVQV-së përgatit dhe propozon për miratim në Këshillin e NJVQV-së Tavanet Përgatitore të PBA 2021-2023.
 4. Tavanet Përgatitore të Programit Buxhetor Afatmesëm Vendor 2021-2023 për çdo program, miratohen nga Këshilli i Njësisë së Vetëqeverisjes Vendore jo më vonë se data 15 mars.
 5. Jo më vonë se 5 ditë nga data e miratimit të Tavanave Përgatitore të PBA 2021-2023 për çdo program, kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore miraton Udhëzimin e Brendshëm të Përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm dhe e shpërndan tek secili Drejtues i Ekipit të Menaxhimit të Programit (DEMP).
 6. Udhëzimi i Brendshëm i Përgatitjes së Programit Buxhetor Afatmesëm të njësisë së vetëqeverisjes vendore përmban:
 - a. Listën e programeve buxhetore dhe përcaktimin e ekipeve përkatëse të menaxhimit të programeve;
 - b. Tavanet Përgatitore të PBA 2021-2023 për çdo program, për tre vitet e ardhshme buxhetore.
 - c. Afate të detajuara për Ekipet e Menaxhimit të Programeve (EMP) për përgatitjen e kërkesave të shpenzimeve sipas programeve të PBA-së 2021-2023.
 7. Drejtuesit e Ekipit të Menaxhimit të Programeve (EMP), paraqesin kërkesat buxhetore dhe kërkesat buxhetore shtesë sipas programit të Kordinatorit të GMS, brenda muajit prill 2020. Pjesë e kërkesave buxhetore duhet të jenë edhe objektiva për arritjen e barazisë gjinore, si dhe për njësitë e vetëqeverisjes vendore të cilat kanë në komunitetin e tyre pakica rome dhe egjiptiane objektiva për integrimin e tyre në komunitet.
 8. Kërkesat buxhetore të dorëzuara të kordinatorit të GMS vlerësohen dhe miratohen nga Grupi për Menaxhim Strategjik të Njësisë së Vetëqeverisjes Vendore.
 9. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore brenda datës 1 Qershor 2020 duhet të dërgojë me shkrim dhe në rrugë elektronike, në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë Projekt-dokumentin e PBA 2021-2023, të përgatitur sipas Instrumentit të Planifikimit Financiar.
 10. Ministria e Financave dhe Ekonomisë, analizon dhe përgatit një raport me rekomandime mbi Projekt-dokumentin e PBA 2021-2023 për çdo njësi të vetëqeverisjes vendore dhe ja dërgon zyrtarisht këtyre të fundit brenda datës 20 qershor.
 11. Kryetari i NJVQV-së paraqet pranë këshillit të NJVQV-së, Projekt-dokumentin e PBA 2021-2023, të miratuar nga Grupi për Menaxhim Strategjik, së bashku me raportin me rekomandime të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë.
 12. Këshilli i njësisë së vetëqeverisjes vendore shqyrton dhe miraton Projekt-dokumentin e parë të PBA 2021-2023, dhe shpreh opinionin e tij mbi rekomandimet e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë brenda datës 30 qershor 2020.
 13. Kryetari i njësisë së vetëqeverisjes vendore brenda datës 5 korrik 2020, merr masat e nevojshme për publikimin e dokumentit të parë të Programit Buxhetor Afatmesëm Vendor 2021-2023.
 14. Njësitë e vetëqeverisjes vendore në hartimin e projektbuxhetit për periudhën 2021-2023 dhe për përcaktimin e nivelit të pagave duhet të bazohen në kuadrin ligjor të miratuar gjatë vitit 2020.

II. Transferta e pakushtëzuar e përgjithshme dhe sektoriale për njësitë e vetëqeverisjes vendore

15. Niveli i transfertës së pakushtëzuar të përgjithshme dhe transfertës së pakushtëzuar sektoriale për vitet 2021-2023, (së bashku me të ardhurat nga taksat dhe tarifat vendore), financon funksionet dhe kompetencat që janë transferuar në qeverisjen vendore deri në vitin 2020. Për transferimin e funksioneve që mund të bëhen në të ardhmen niveli i transfertës së pakushtëzuar do të shtohet në varësi të funksioneve ose kompetencës së transferuar dhe faturës përkatëse të saj.
16. Ndarja e transfertës së pakushtëzuar sipas njësive të vetëqeverisjes vendore për periudhën 2021-2023, paraqitet në shtojcën 1 “Parashikimi i transfertës së pakushtëzuar për bashkitë dhe qarqet për periudhën 2021-2023”, bashkëlidhur udhëzimit.
17. Niveli i transfertës së pakushtëzuar sektoriale, për funksionet e transferuara në nivel vendor në vitin 2016, për periudhën 2021-2023, bazohet në Kuadrin Makroekonomik e Fiskal të miratuar (shtojca nr.3).
18. Ndarja e transfertës së pakushtëzuar sektoriale sipas njësive të vetëqeverisjes vendore për periudhën 2021-2023 do të jetë në të njëjtat nivele me ndarjen e transfertës së miratuar me buxhetin e vitit 2020.

III. Proceset për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm Vendor 2021-2023

3.1 Dokumente që duhen marrë në shqyrtim gjatë përgatitjes së PBA 2021-2023

- a) Udhëzimet e MFE dhe Udhëzimi i Brendshëm i NJVQV-së për përgatitjen e PBA Vendor 2021-2023;
- b) Plani Strategjik i Zhvillimit/Plani i Përgjithshëm Vendor;
- c) Kuadri Makroekonomik dhe Fiskal;
- d) etj.

3.2 Proceset për përgatitjen e PBA Vendor 2021-2023

19. **Kuadri Makroekonomik e Fiskal për periudhën 2021-2023**, i miratuar me Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 53 datë 29.01.2020, përcakton kontekstin ekonomik për Programin Buxhetor Afatmesëm 2021-2023. Nëpërmjet vlerësimeve të paraqitura në Kuadrin Makroekonomik Fiskal, njësia e vetëqeverisjes vendore do të analizojë burimet që do të ketë në dispozicion për të financuar shpenzimet e saj.
20. **Tavanet e Përgatitjes së PBA Vendor 2021-2023**. Një hap i rëndësishëm për të garantuar që procesi i planifikimit të shpenzimeve të programit të jetë në përputhje me parashikimin e të ardhurave, stabilitetin fiskal si dhe prioritetet strategjike të NJVQV-së, është vendosja e taveve të shpenzimeve. Një “tavan” në këtë kontekst është kufiri i sipërm i shumës totale të parave që mund të shpenzohen ose të planifikohen për t’u shpenzuar për një qëllim të caktuar.
Me alokimin e Taveve të Përgatitjes së PBA Vendor 2021-2023 për programet buxhetore, Këshilli i NJVQV-së garanton që shpenzimet të planifikohen në një mënyrë që është në përputhje me alokimin strategjik të burimeve.
21. **Organizimi Institucional**. Manaxhimi i brendshëm i Proçesit të përgatitjes së PBA-së brenda NJVQV-së bazohet në mbledhjet e Grupit për Menaxhim Strategjik dhe mbledhjet e secilit prej Ekipeve të Manaxhimit të Programeve (EMP). Secila nga këto mbledhje është e lidhur me një fazë të rëndësishme të përgatitjes së PBA-së brenda NJVQV.

Mbledhjet e GMS dhe mbledhjet e EMP janë të nevojshme për një proces të suksesshëm të përgatitjes së PBA-së. Procedura më të detajuara paraqiten në shtojcën nr.4.

22. **Gjenerimi i Pemës së Programit** është procesi llogjik për lidhjen e planeve politike (Procesi i Rishikimit të Politikës së Programit) me planet e shpenzimeve (Procesin e Planifikimit të Shpenzimeve të Programit). Procedura më të detajuara për gjenerimin e pemës së programit, paraqiten në Shtojcën 5 të këtij udhëzimi.
23. **Përgatitja e dokumentit të PBA-së.** Bazuar në informacionet e marra nga secili prej DEMP në formën e Deklaratës së Politikës së Programit, si edhe kërkesave të shpenzimeve sipas formateve përkatëse, Koordinator i GMS me ndihmën e Sekretarit të GMS bën përmbledhjen dhe harmozimin e tyre në Projekt-dokumentin e PBA Vendor 2021-2023. Ky dokument i paraqitet për miratim GMS dhe pastaj dërgohet në MFE brenda datës 1 Qershor 2020.

3.3 Formatet e kërkuara për raportim

24. Pjesë e dokumentacionit të Projekt-dokumentit të PBA 2021-2023 që duhet dërguar në MFE si edhe në Këshillin Bashkiak janë vetëm formatet output, të cilat gjenerohen nga Instrumenti i Planifikimit Financiar. Këto formate duhen dërguar të printuara/nënshkruara nga Kryetari i NJVQV-së dhe DEMP (sipas rastit).
 - Formatet nga F1- F16;
 - Formatet B1 dhe B2 “Numri i punonjësve”;
 - Formatet C6 “ Lista emërore e projekteve të investimeve”;
 - Relacion shpjegues për procesin e përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm (Shtojca 2, Programi Buxhetor Afatmesëm Vendor 2021-2023).
25. Njëkohësisht, një kopje elektronike e të gjithë Instrumentit të Planifikimit Financiar duhet dërguar me email në Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë në adresat elektronike të paraqitura në seksionin VI të këtij udhëzimi.

IV. Mënyrat e llogaritjes së transfertës të pakushtëzuar dhe të kushtëzuar për njësitë e

4.1 Transferta e pakushtëzuar

4.1.1 Transferta e pakushtëzuar e përgjithshme

26. Madhësia e transfertës së pakushtëzuar është 1% e PBB-së së viteve 2021-2023 (shtojca 1).
27. Kriteret dhe koeficientët e formulës së shpërndarjes së transfertës së pakushtëzuar për vitet 2021-2023 do të jenë sipas përcaktimeve në nenin 24, ligjin nr. 68/2017 “Për financat e vetëqeverisjes vendore”. Në përlllogaritjen e formulës së transfertës së pakushtëzuar për vitin 2019, kriteret e përdorurara dhe ato që do të përdoren për PBA-në 2021-2023 janë: popullsia (harmonizim midis të dhënave të regjistrit të gjendjes civile dhe censusit), dendësia e popullsisë për km², numri faktik i nxënësve në shkollat 9-vjeçare dhe të mesme në çdo bashki.

28. Madhësia e koeficientëve dhe të dhënat e nevojshme për llogaritjen e formulës së shpërndarjes së transfertës së pakushtëzuar për vitet 2021-2023 do të jenë në përputhje me përcaktimet e Ankesit 1, të ligjit vjetor të buxhetit.

4.1.2 Transferta e pakushtëzuar sektoriale

29. Transferta e pakushtëzuar sektoriale parashikohet në programin buxhetor afatmesëm 2021-2023, për financimin e shpenzimeve për funksionet e transferuara tek bashkitë në vitin 2016. Sipas akteve ligjore në fuqi funksionet e transferuara janë: personeli mësimor dhe jomësimor në arsimin parashkollor dhe personeli jomësimor në arsimin parauniversitar, ujitja dhe kullimi, shërbimi i mbrojtjes nga zjarri dhe shpëtimi (PMNZSH), administrimi i pyjeve, mirëmbajtja e rrugëve rurale, konviktet e arsimit parauniversitar, qendrat e shërbimeve sociale. Parashikimi i zërave të pagave, sigurimeve shoqërore, shpenzimeve operative e të mirëmbajtjes, shpenzimeve për investime do të bëhen në përputhje me aktet ligjore në fuqi për zërat përkatës. Bashkitë mund të shtojnë fonde nga të ardhurat e tyre për të rritur cilësinë e shërbimit për çdo funksion të transferuar.
30. Bashkitë në programin buxhetor afatmesëm 2021-2023 duhet të parashikojnë fonde për ofrimin e infrastrukturës së përshtatshme për ushtrimin e funksionit të arsimit parashkollor.

4.2 Transferta e kushtëzuar

31. Transferta e kushtëzuar parashikohet në programin buxhetor afatmesëm 2021-2023 për financimin e shpenzimeve për funksionet e deleguara. Shuma e transfertave të kushtëzuara do të jetë rezultat i shpenzimeve sipas artikujve për çdo aktivitet që kryhet në zbatim të funksioneve të deleguara, ose të përbashkëta. Parashikimi i zërave të pagave, sigurimeve shoqërore, dhe shpenzimeve operative e të mirëmbajtjes, do të bëhen në përputhje me aktet ligjore në fuqi për zërat përkatës.

V. Instrumenti i Planifikimit Financiar

32. Dokumenti i Programit Buxhetor Afatmesëm Vendor 2021-2023 do të përgatitet nëpërmjet Instrumentit të Planifikimit Financiar (bashkëlidhur udhëzimit).
33. Pranë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë në drejtorinë përgjegjëse për financat vendore do të ofrohet shërbimi i asistencës në ndihmë të të gjitha njësive të vetëqeverisjes vendore në plotësimin dhe përdorimin e Instrumentit të Planifikimit Financiar.
34. Nëpërmjet Instrumentit të Planifikimit Financiar njësitë e vetëqeverisjes vendore do të organizojnë planifikimin e shpenzimeve buxhetore në përputhje me 36 programet e përcaktuara.
35. Çdo format i instrumentit shërben për paraqitjen e informacionit në mënyrë të përmbledhur dhe të strukturuar sipas kërkesave të këtij udhëzimi.

VI. Ndjekja e Procesit dhe Mbështetja Këshillimore

36. Ministria e Financave dhe Ekonomisë, në kuadër të mbështetjes këshillimore për përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm 2021-2023, vë në dispozicion për çdo njësi të vetëqeverisjes vendore, adresat e e-mailit: Fran.Brahimi@financa.gov.al, Elidona.Durmishi@financa.gov.al, Marjel.Frroku@financa.gov.al.

37. Njësitë e vetëqeverisjes vendore mund ti drejtohen në çdo kohë Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë për zgjidhjen e çdo problematike që shfaqet në lidhje me hartimin e programit buxhetor afatmesëm dhe plotësimin e Instrumentit të Planifikimit Financiar.
38. Nëpunësi i parë autorizues, nëpërmjet njësisë përgjegjëse për buxhetin vendor analizon kërkesat buxhetore të njërive të vetëqeverisjes vendore dhe zhvillon takime konsultative me këto njësi sipas një kalendari të paracaktuar. Takimet me njësitë e vetëqeverisjes vendore kanë në fokus kërkesat buxhetore të lidhura me financimin e buxhetit qendror për vetëqeverisjen vendore.

VII. Të tjera

39. Pjesë integrale e këtij Udhëzimi janë shtojcat, bashkëlidhur si më poshtë:
- a) *Shtojca 1 "Parashikimi i transfertës së pakushtëzuar për bashkitë dhe qarqet për periudhën 2021-2023";*
 - b) *Shtojca 2 "Relacioni i përgatitjes së programit buxhetor afatmesëm vendor 2021-2023;*
 - c) *Shtojca 3 "Treguesit kryesorë makroekonomikë e fiskalë për periudhën 2021-2023;*
 - d) *Shtojca 4 "Grupi për Menaxhim Strategjik, Ekipi i Menaxhimit të Programeve- Përbërja dhe roli i tyre";*
 - e) *Shtojca 5 "Pema e programit dhe roli i saj në mbështetje të rishikimit të politikave të programit dhe planifikimin e shpenzimeve të programit sipas produkteve".*
40. Instrumenti i Planifikimit Financiar, manuali shpjgues i tij, formati i përgatitjes së relacionit shoqërues së programit buxhetor afatmesëm 2021-2023, mund të shkarkohen në linkun: <http://www.financa.gov.al/al/raportime/buxheti/udhezime>.

